

BUDGET 2018-21 Budgetforlig

Budgetforlig 2017 indgået mellem Venstre, Socialdemokratiet, Konservative, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Tværsocialistisk Liste, Liberal Alliance, Radikale Venstre, Svendborg Lokalliste og Henning Duvier Stærmose.

Svendborg Kommune har igennem de sidste mange år fulgt en økonomisk politik, der har været vedtaget med bred politisk opbakning.

Den økonomiske politik indebærer bl.a., at det ordinære driftsresultat skal udvise et overskud på 100 mio. kr. og kassebeholdningen skal som minimum udgøre 80 mio. kr. De årlige budgetforlig har alle indfriet disse målsætninger og den økonomiske styring har efterfølgende sikret regnskabsresultater, der flugtede med budgetterne.

I løbet af de kommende år vil kommunen imidlertid stå i en økonomisk situation, hvor det ikke længere er tilstrækkeligt at overholde den økonomiske politik. Det skyldes flere forhold.

For det første stiger afdragene på kommunens lån. Afdragene vil således stige til et niveau omkring 100 mio. kr. årligt, og dette niveau vil forblive uændret i en 10-årig periode. Kommunen vil ikke have mulighed for at kompensere for dette med øget låntagning. Kommunens gæld vil derfor blive nedbragt. Forligsparterne agter dog at afsøge muligheden for at refinansiere en del af gælden for at lette afdragsbyrden.

For det andet indeholder budgettet en række usikkerhedsfaktorer, f.eks. i form af budgetlægningen af likviditetstilskuddet og et forventet provenutab i udligning på grund af stigende befolkningstal. Sammenholdt med den beskedne kassebeholdning udgør dette et langsigtet problem. Svendborg Kommune forventer at blive tilgodeset ved en omlægning af det kommunale udligningssystem, der dog tidligst vil blive implementeret i 2019.

I erkendelse af dette besluttede forligspartierne sidste år, at der skal igangsættes en proces, således der senest i løbet af 2018 kan træffes politisk beslutning om væsentlige budgetforbedringer fra og med 2019. Udgangspunktet for budgetforbedringerne er, at Svendborg Kommune på nogle områder har et relativt højt serviceniveau. Der er enighed om, at de nødvendige sparemål ikke kan realiseres gennem summariske besparelser. Det kræver derfor et grundigt analysearbejde af udvalgte områder, der kan skabe de nødvendige forudsætninger for en rationalisering og tilpasning til kommunens økonomiske formåen.

Det vil ligeledes blive nødvendigt i højere grad at se på de redskaber, der hidtil har været bragt i anvendelse. Effektiviseringsprocenten på 0,35% skal enten anvendes mere selektivt og målrettet eller erstattes af en form for rammebudgettering, der sikrer en mere hensigtsmæssig udgiftsfordeling.

Forligsparterne har i denne situation lagt afgørende vægt på, at man allerede på nuværende tidspunkt finder budgetforbedringer, så man ikke overdrager en større opgave til det kommende byråd end nødvendigt.

Forligsparterne har derfor dels været enige om, at omfanget af driftsudvidelser skal reduceres til et absolut minimum og dels, at anlægsudvidelser skulle være finansieret via omprioriteringen indenfor anlægsrammen.

Udgangspunktet er således, at der kun er plads til ganske få driftsudvidelser. Forligsparterne har derfor primært prioriteret udvidelsesforslag, der indeholder et langsigtet vækstperspektiv. Forliget indeholder følgende driftsudvidelser:

- Geopark. Der afsættes henholdsvis 268.000 kr. og 290.000 kr. i 2018 og 2019 til det videre arbejde i Naturturisme I/S med henblik på etablering af en Unesco Geopark.
- Bike Island: Der afsættes 180.000 kr. i 2018 til finansiering af Svendborg Kommunes andel af Destination Fyns videre arbejde med projektet Bike Island. Finansieringen forudsættes efterfølgende tilvejebragt inden for Byregion Fyns samlede ramme.
- Fremtidsfabrikken. Der afsættes 600.000 kr. til Fremtidsfabrikken. Herved fastholdes indsatsen i forhold til at understøtte det sydfynske iværksættermiljø.
- Erhvervsfremmende initiativer. Der afsættes 450.000 i 2018 til erhvervsfremmende initiativer. Puljen udmøntes af Erhvervs-, beskæftigelses- og kulturudvalget efter ansøgning.
- Byggesagsbehandler. Der afsættes 300.000 kr. i 2018 med henblik på at opnå en reduktion i sagsbehandlingstiderne af byggeansøgningerne.
- Baggårdsteatret. Der afsættes 150.000 kr. i 2018 med henblik på dels at understøtte Baggårdsteatret arbejde med at skitsere en plan for en flytningen til bymidten og dels for at understøtte den efterfølgende fundraising.

Parterne er herudover enige om, at man skal styrke det opsøgende arbejde i forhold til veteranerne inden for de eksisterende rammer, f.eks. ved at oprette en veterankoordinator.

Ovenstående driftsudvidelser finansieres ved at tilbagerulle de ekstraordinære puljer, der blev afsat i budget 2017 til prioritering i Udvalget for Børn og Unge og i Social- og sundhedsudvalget på henholdsvis 1,7 mio. kr. og 1 mio. kr. Parterne konstaterer, at puljen under Udvalget for Børn- og Unge hidtil har været anvendt til at finansiere garantimodellen på skolerne. Parterne understreger i den sammenhæng, at der er enighed om at fastholde den nuværende skolestruktur og indenfor den eksisterende ramme at finde en tildelingsmodel, der sikrer de enkelte skoler.

Herudover er forligsparterne enige om, at gennemføre en række budgetforbedringer, der skal bidrage til opnåelse af en langsigtet budgetbalance. Forligsparterne er enige om følgende budgetforbedringer:

- Tilbagerulning af tidligere vedtagne politiske udvidelser og anvendelse af ikke gennemførte forslag fra sidste års sparekatalog. Parterne har dels gennemgået de sidste fem års politiske udvidelsesforslag med henblik på en revurdering af, hvorvidt udvidelserne kunne rulles tilbage og dels revurderet det sparekatalog, der blev udarbejdet i forbindelse med budgetlægningen for 2017. Der er enighed om, at der herved kan anvise besparelser i alt ca. 5,5 mio. kr. årligt.

Forligsparterne har i denne sammenhæng drøftet garantimodellen på dagtilbudsområdet. Parterne er enige om, at man på længere sigt bør stræbe imod etablering af bæredygtige dagpasningsdistrikter. Forligsparterne har tilsvarende drøftet mulighederne for tidlig overgang til børnehave. Der er enighed om, at man ikke ønsker en

obligatorisk tidlig overgang. Parterne vil derimod gerne, at der arbejdes med at synliggøre muligheden for tidlig overgang, herunder at dette kan ske til den reducerede børnehavetakst. Inden der tages bindende beslutning om de enkelte forslag, vil der blive gennemført dialog og høring hos de berørte parter. De specifikke forslag, som vil blive bragt i høring fremgår af vedlagte oversigt.

- Beskæftigelsesområdet. Der er igangsat en analyse af beskæftigelsesområdet med henblik på at anvise besparelspotentialer. Forligsparterne vil vurdere besparelspotentialet, når analyserne foreligger. Der vil i øvrigt være fokus på at styrke samvirket med det lokale erhvervsliv og uddannelsesområdet, så der åbnes mulighed for uddannelse af et øget antal elever og lærlinge. Det skal bidrage til en reduceret udgift i Jobcentrets arbejde med ledige.

Samtidig ønsker forligsparterne at sikre jobmuligheder for borgere på kanten af arbejdsmarkedet, f.eks. gennem jobtræning, en mere fokuseret indsats gennem Jobcenter, samt eventuelt etablering af en socioøkonomisk virksomhed, der skal åbne job- og selvforsørgelsesmuligheder for især unge, der alene kan arbejde på særlige vilkår. Forligsparterne ønsker en forstærket indsats overfor borgere, der er tættest på arbejdsmarkedet og et andet fokus på borgere, der ikke med overvejende sandsynlighed vil kunne finde job på ordinære vilkår. De henvises i stedet til træning og sociale fællesskaber, der opbygger selvværd og tro på egne evner. Samtidig ønsker forligsparterne, at der gennemføres en analyse af, hvorvidt der i forbindelse med stressbetingede sygedagpengesager kan opnås en besparelse i forbindelse med anvendelse af ekstern konsulent/psykologbistand

- Familieafdelingen. Forligsparterne lægger afgørende vægt på, at man fastholder et skarpt fokus på de forebyggende foranstaltninger og på en fortsat implementering af anbringelsesstrategien. Forligsparterne konstaterer, at der i forhold til det oprindelige budget 2018 er tilført 7 mio. kr.
- Besparelser via temabeskrivelserne fra budget 2017 og de kommende budgetanalyser. Parterne er enige om at anvise besparelse på i alt 5 mio. kr. årligt via de temabeskrivelser, der blev udarbejdet i forbindelse med budgetlægningen for 2017 og via de budgetanalyser, der er pt. er under udarbejdelse.
- Allerede budgetlagte udvalgspuljer. Forligsparterne er enig om at reducere de allerede budgetlagte udvalgspuljer. Puljerne reduceres således de kun udgør 2,65 mio. kr. Forligsparterne er enige om i videst muligt omfang at friholde de borgernære serviceområder for besparelserne.

På anlægssiden har forligsparterne lagt vægt på, at nye tiltag skal finansieres via omprioritering inden for rammen. Forligsparterne har herudover lagt vægt på, at nye udvidelser skulle være karakteriseret ved, at de er vækstskabende. I forliget er der indarbejdet følgende udvidelser:

- Grundkapitalindskud. Der afsættes en samlet ramme på ca. 14 mio. kr. i årene 2018-21 til finansiering af kommunens grundkapitalindskud i forbindelse med opførelse af nye almene familieboliger.

- Kapacitetsudvidelse på dagstilbudsområdet. Antallet af 0-2 årige har været stigende og der er derfor behov for en kapacitetsudvidelse på dagtilbudsområdet. Der afsættes derfor en ramme på 10 mio. kr. fordelt over 2018 og 2019 til den nødvendige kapacitetsudvidelse. Udvalget for børn og unge skal efterfølgende – indenfor rammen – anvise de konkrete løsningsmodeller.
- Arealeffektivisering. Der er enighed om at gennemføre arealeffektiviseringsprojektet vedr. Tåsingeskolen, afdeling Lundby. Derfor afsættes et anlægsbudget på 2.941.000 kr. i 2018. Projektet forventes at realisere en salgsindtægt på 925.000 kr. Endelig forventes projektet at reducere de årlige driftsudgifter med 450.000 kr. Driftsbudgettet justeres derfor med dette beløb.
- Forligsparterne er desuden enige om at udsætte den politiske beslutning om arealeffektiviseringsforslaget vedr. heldagsskolen. Forligsparterne ønsker således, at der forud for den politiske beslutning udarbejdes modeller for, hvorledes de opgaver, der i dag løses af heldagsskolen, alternativt kan håndteres. På baggrund af disse modeller vil forligspartierne i foråret 2018 træffe endelig beslutning om arealeffektiviseringsprojektet vedr. heldagsskolen.
- Naturpulje. Der afsættes en årlig pulje på 1 mio. kr. Puljen skal primært anvendes til anvendes skovrejsning, men kan herudover anvendes til andre naturprojekter.
- Forsamlingshuse. Der afsættes en årlig pulje på 200.000 kr. til forsamlingshusene. Puljen anvendes – efter ansøgning - til støtte til aktiviteter i forsamlingshusene i lokalområderne.
- Bredbånd. Der afsættes i årene 2018-2020 en pulje på 200.000 kr. til understøttelse af bedre bredbåndsforbindelser i lokalområderne.
- Klimasikring under Beredskab Fyn. Der er behov for investering i klimasikringsmateriel under Beredskab Fyn. Der afsættes 350.000 kr. til dette formål i 2018.

Ovenstående anlægsudvidelser finansieres fuldt ud via omprioritering inden for anlægsbudgettet. Samtidig anvises finansiering til udmøntningen af en række mindre, udmøntede negative anlægspuljer. Forligsparterne har derfor aftalt følgende justeringer i anlægsbudgettet:

- Tankefuld 2 udskydes. De afsatte beløb på i alt ca. 17 mio. kr. i 2018 og 2019 udskydes. Parterne vil vurdere behovet for udbygningen med etape 2, når en større del af etape 1 er realiseret. Parteren har fortsat fokus på, at der er behov for – såvel som et potentiale i – en forbedret infrastruktur i den vestlige del af kommunen. Parterne konstaterer imidlertid, at kommunens økonomiske situation ikke for indeværende tillader nye investeringer i Svendborg Vest.
- Reduktion af anlægspuljerne til cykelstier og trafiksikkerhed. I anlægsbudgettet er der afsat i perioden 2018-21 afsat ca. 30 mio. kr. til cykelstier og trafiksikkerhed. Parterne er enige om, at der i stedet fremover afsættes 20 mio. kr. over den fireårige periode. Der er afsat således afsat midler til en løsning af de trafikale forhold på Dronningemaen inden 2019.

- Puljen til lokale initiativer. I anlægsbudgettet er der oprindeligt afsat 1,6 mio. kr. årligt til lokale aktiviteter. Puljen omprioriteres således der afsættes midler til forsamlingshusene og til bedre bredbåndsdækning i lokalområderne. Puljen, der fremover er på 1 mio. kr., skal herudover anvendes til at understøtte arbejdet med at realisere lokalområdernes potentialeplaner, herunder arbejdet med landsbyklynger.

De specifikke budgettilpasninger fremgår af vedlagte bilag.

Forligsparterne konstaterer, at der i budgettet er indarbejdet salgspuljer, der endnu ikke er udmøntet. Med henblik på at udmønte puljerne, er forligsparterne generelt enige om, at ledigtblevne bygninger som udgangspunkt skal søges afhændet.

Med henblik på at sikre en bedre langsigtet balance, er forligsparterne herudover enige om, at der i løbet af efteråret skal udarbejdes forslag til en rammestyringsmodel, der kan indgå i de fremtidige overvejelser om budgetstyring. Behovet for en ændret styringsmodel skal ses i sammenhæng med, at den nuværende fremskrivningsmodel har betydet en markant budgetglidning i løbet af de senere år.

Forligsparterne konstaterer, at der med det indgåede budgetforlig er taget et væsentligt skridt i retning af at håndtere det budgetproblem, der på længere sigt kan imødeses. Budgetforliget afspejler derfor også dels den økonomiske ansvarlighed, der er nødvendig for at sikre en langsigtet økonomisk balance og dels, at der er politisk vilje til samarbejde om de nødvendige løsninger.

Lars Erik Hornemann
Venstre

Bo Hansen
Socialdemokratiet

Henrik Nielsen
Konservative

Dorthe Ullemose
Dansk Folkeparti

Bruno Hansen
Socialistisk Folkeparti

Arne Ebsen
Tværsocialistisk Liste

Jørgen S. Lundsgård
Liberal Alliance

Hanne Ringgård Møller
Radikale Venstre

Finn Olsen
Svendborg Lokalliste

Henning Duvier Stærmose
Løsgænger